

Sevgili Veli ,

Çocuk yetiştirmenin, iyi bir ebeveyn olmanın hem çok kolay hem de çok zor olduğunu biliyoruz; Size toplumla uyumlu kendi ile barışık iyiyi kötüden ayırabilen problemler karşısında çözüm yolları oluşturan kendi kendine yetebilen bir birey yetiştirme sürecinde bir kaç davranış modelinden bahsetmek istiyoruz; iyi bir rol model olmanın, çocuk yetiştirmede en önemli unsurlardan olduğunu ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Çocuklarımız okulda, ev dışında iletişim becerilerini kullanırken, evde ailesinden öğrendiği çözüm yollarına ve becerilere başvurmaktadır. Bu durum bizim davranışlarımızın sadece bizi ilgilendirmediği çocuğumuzun gelişimini de etkilediğini gösteriyor.

Hal böyleyken davranışlarımızın sorumluluğu da bizi ardı sıra takip etmekte.

Çocukların gelişim süreçlerinde okul- aile işbirliği ve iletişimi doğru ebeveyn tutumu ve sağlıklı bir birey yetiştirmenin ön koşullarındandır.

Basit bir örnekle açıklamak gerekirse; kitap okuma alışkanlığı kazandırmak istediğimiz çocuğumuza kitap okumasını söylemek tek başına yeterli olmamaktadır. Bunun yanı sıra birlikte kitap seçimi yapmak, beraber kitap okumak ,okunulan kitabı değerlendirmek yani sürece dahil olarak istedik davranış kazandırılabilir.

Bu mektubumda size atılan davranışın ne olduğundan ve atılan davranış ile birlikte çekingen ve saldırgan davranışın ne olduğundan bahsedeceğiz ve böylelikle amaçladığımız şey aileden başlayarak çocuğa atılganlık ile saldırganlık arasındaki farkı benimsetmek varsa çekingen ,saldırgan davranış buna aile içerisinde de tedbir almak olacaktır.

Bir insanın sağlıklı sayılabilmesi için sadece bedensel işlevlerinin normal olması yetmemekte bunun yanı sıra toplumsal ve ruhsal yönden de tam bir iyilik durumu içerisinde olması gerekmektedir.

Özellikle ruhsal ve sosyal bakımdan sağlıklı olabilmek için bireyin duygularını, düşüncelerini, hayallerini, isteklerini vb. çok iyi bir şekilde ifade etmesi, gerektiği zamanlarda hakkını arayabilmesi, bulunduğu ortamlarda kendini kabul ettirebilmesi gerekmektedir. Çünkü yukarıda sayılanlar insanın hayatını etkin bir şekilde sürdürebilmesi için son derece önemlidir.

Duygu düşünce ve isteklerini ifade edemeyen, hayallerini diğer insanlarla paylaşamayan bir insan kendini gerçekleştirmiş sayılamaz ve bu kendini gerçekleştirememesi durumu bireyin ruhsal ve sosyal yönden sağlığının bozulmasına neden olur. Kısaca kendini rahatlıkla ifade eden bireylerin hayatta daha mutlu ve başarılı, ruhsal ve sosyal yönden de daha sağlıklı bireyler olduğu bilinmektedir.

Kişilerin duygu ve düşüncelerini ifade ederken üç temel davranışta buldukları söylenebilir. Bu davranış biçimleri; çekingenlik (nonassertiveness), saldırganlık (aggressiveness) ve atılganlık (assertiveness) olarak üçe ayrılır (Torucu, 1994).

Çekingen davranış gösteren bireyler genellikle, kendilerini inkâr eden, tutuk, kırılmış, endişeli, başkalarının onlar adına seçim yapmasına izin veren ve istediği hedefe ulaşamayan kimselerdir. Çekingen insanlar, çoğunlukla gerçek düşüncelerini söylemedikleri için ortak bir fikrin oluşmasına da katkıda bulunamazlar ve kendilerini değersiz hissedebilirler. Bu çekingen davranışların sonuçları şunlar olabilir; gerçekten ne istediğini veya neye ihtiyaç duyduğunu ifade edemeyen , içe kapanık , hayır diyemeyen, sorumluluk almaktan kaçınan. Çekingen çocuklar diğer insanların duygularını, güçlerini veya otoritelerini dikkate alırlar fakat kendi haklarını ve duygularını inkâr ederler.

Saldırgan bireylerin en temel özelliklerinden bazıları ise; yüksek sesle konuşma, argo kullanma, ters bakışlar, özür dilemeyi gereksiz bulma vb. olarak sıralanabilir. Bu kişiler kendileri incinmektense başkalarını incitmeyi tercih ederler (Göktürk, 2009). Saldırgan olan bireyler çoğu zaman isteklerine ulaşmak için başkalarını kırma ve küçük görme eğilimi gösterirler (Arslantaş, Adana, & Şahbaz, 2013). Saldırgan olmak, başkalarının haklarına zarar verecek bir biçimde davranarak kendini korumaktır. Saldırganlık doğrudan ifade edildiğinde karşımıza fiziksel saldırı olarak çıkabilirken; dolaylı yoldan ifade edildiğinde, alaycılık, dedikoduculuk vb. olarak çıkabilmektedir

Atılganlık davranışına baktığımızda ise; Atılganlık kişilerarası ilişkilerde en sağlıklı davranış biçimi olarak tanımlanmaktadır. Atılganlık; bireylerin haklarını korumada ve ihtiyaçlarını, duygularını, düşüncelerini dürüst, uygun yollarla ve diğerlerinin haklarını çiğnemediği ortaya koyma biçimidir. Atılgan bireyler etkin dinleme becerilerine sahiptirler. Başkalarıyla işbirliği kurma isteğindedirler (Arslantaş, Adana, & Şahbaz, 2013). Alberti ve Emmons (2002)ya göre atılgan davranış, kendini ifadeye dayalıdır. Başkalarının haklarına saygı göstermektir. Bir ilişkide ilgili her iki tarafın eşitliğine ve yararına güdümlüdür. Duyguların, hakların, gerçeklerin, görüşlerin, ricaların ve sınırların söze dökülmesidir. İletilmek istenen mesaj için göz teması, ses, vücut duruşu, yüz ifadesi, el ve vücut hareketleri, mesafe, zamanlama gibi dil dışı öğelerden yararlanmaktadır. Atılgan davranışta kişi, kendini rahatlıkla ifade edebilmekte ve ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir. Bunu yaparken de başkalarını incitmez, haklarını çiğnemez ve kendini iyi hisseder (Uşaklı, 2006).

Burada bahsettiğimiz hususların çocuk yetiştirme sürecinde size yol göstermesi ve yardımcı olması dileğiyle daha detaylı bilgi almak ve sorularınız için okulumuz rehberlik servisi ile her zaman iletişime geçebilirsiniz iyi günler dileriz.